

# GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN



# COURANT.

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

## NATIONALE MILITIE.

**BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN** der Stad Groningen brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de tweede zitting van den Militieraad voor deze Provincie zal geopend worden, in de gewone vergaderzaal, in het Raadhuis alhier, op Woensdag, den 1 April aanstaande; dat de Lotelingen der Gemeente, welke op Broedersdienst, te kleine Maat of andere redenen reclameren, voor dien Raad zullen moeten verschijnen:

Degenen, welke bij de Loting van dit jaar hebben getrokken van no. 538 tot en met no. 692, op Woensdag, den 1 April, en

Degenen, welke getrokken hebben van no. 693 tot en met no. 846, op Donderdag, den 2 April, alle des voormiddags te half tien, en de zoodanigen, welke op Ligchaamsgebreken reclameren, alle op Vrijdag, den 10 April aanstaande, mede des voormiddags te half tien, terwijl hij, die geene reden van vrijstelling heeft, niet voor den Militieraad behoeft te verschijnen; en eindelijk, dat zij zich niet op het ontvangen van een Oproepingsbiljet moeten verlaten.

GRONINGEN den 16 Maart 1835.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDEKINGE.  
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de WERKZAAMHEDEN betrekkelijk het AANGEVEN en VOLTREKKEN der voorgenomen HUEWELIJKEN alleen en uitsluitend zullen behandeld worden, aan het Bureau van den Officier van den Burgerlijken Stand, op DINGSDAG en VRIJDAG, des voormiddags van tien tot twaalf, alsmede op ZATURDAG, des namiddags van drie tot vijf uren.

Wordt geadverteerd, dat, wie genegen mogt zijn, om aan het STADS ZIEKENHUIS, gedurende dit jaar, bij Inschrijving, de onderstaande LEVENSMIDDELEN of VOORWERPEN te leveren, als:

- 1) Het benodigde BROOD, BESCHUIT en MEEL.
- 2) Het VLEESCH.
- 3) De GROVE en PARELGORT.
- 4) De BOTER.
- 5) De OLIE en KAARSEN.
- 6) De KOFFIJ, THEE, CHOCOLADE en SUIKERS.
- 7) De RIJST, het ZOUT, de ROZIJNEN, PRUMEDANTEN, SIROOP en GROENE ZEEP.
- 8) ROODE en WITTE WIJN en JENEVER.

Hier toe de Voorwaarden aan het Stads Ziekenhuis van den 16 tot den 23 Maart ter lezing zullen liggen, alsmede de Monsters voorhanden zijn van die Artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn; terwijl de gesloten Biljetten, met opave der Prijzen, op laatstgenoemden dag aan het Gesticht zullen moeten worden ingezonden.

De ADMINISTRATEUR van 'S RIJKS SCHATKIST in de Provincie Groningen adverteert, dat hij hem ontvangen zijn de Betaalsrollen wegens Lijfrenten, ingeschreven in het Grootboek der Nationale Schuld, verschenen den 1 Januari 1835, waarvan de Uithetaling zal geschieden ten Kantore-Generaal, des Dingsdags, Woensdags, Donderdags en Vrijdags, des morgens van 9 tot 12 uren, op vertoon van het Certificaat van Inschrijving en tegen overlegging van behoorlijk ingevulde Attestatiën de vita en kwitantie.

GRONINGEN  
den 23 Februarij 1835.

De Administrateur voornoemd:  
Namens denzelven:  
J. WOLTERS, Beekh.

De KOMMISSIE van ONDERWIJS voor de Provincie Groningen vergadert op Woensdag, den 22 April 1835, des morgens te 8 uren precies, in het Provinciehuis, te Groningen. Die zich dan willen laten Examineren, moeten hunne Getuigschriften van Goed Gedrag, en een autentiek Afschrift van hunne Geboorte-Akte, vóór den 5 April, franko inzenden bij den Schoolopziener van hun Distrikt.

TH. VAN SWINDEREN,  
Secretaris.

## GRIEKENLAND.

NAPOLI DI ROMANIA den 2 Februarij.

Van Hydra zijn er twee expeditiën met Turksche en Grieksche produkten naar Nederland afgezonden. Te Patras is men bezig, om er eene gereed te maken met camata en akedoppen. Van hier is men voornemens, eene lading met diverse artikelen naar Amsterdam te consigneren, en van Santorin heeft men naar Smirna last gegeven tot bevrachting van een vaartuig, om met eene partij van 700 fusten wijn de Amsterdamsche markt te beproeven.

Dat er slechts weinig van den handel alhier te vermelden valt, ligt niet daaraan, dat men geene pogingen in het werk stelt, om denzelven te verlevendigen, maar aan de omstandigheden, in welke men hier verkeert en het buitengewone geldgebrek bij de kooplieden, welke niet in staat zijn spekulatiën van eenig belang te ondernemen.

Wanneer de aanstaande meerderjarigheid des Konings hier rust en vrede te weeg brengt, dan zoude zich ook hier voor den Nederlandschen handel een ruim veld kunnen openen.

(Staats-Courant.)

## ITALIE.

ROME den 1 Maart.

De Joden van Rome hebben den H. Vader een werk met Hebreeuwsche geschriften aangeboden; het is moeijelijk iets te zien, hetwelk beter verzorgd is ten aanzien van de beschrijving der oude handschriften (Calligraphie) en overheerlijker ten opzichte van het inbinden. Dit boek, in folio, is zamengesteld uit een Hebreeuwsch stuk in ongebonden klankmatigen stijl, die in eenige Oostersche talen gebruikelijk is. Dit stuk is eene hulde aan den Paus, en de schrijver, geestig zinspelende op het woord Pater (Vader), rigt aan den H. Vader wel omgezette, beleefde en verpligtende woorden, als die van wijze Souverein en goed Vader zijner onderdanen; daarop volgt het gebed voor den Vorst, hetwelk de Joden alle Zaterdag in de synagoge lezen; na deze stukken volgen twee vertalingen in verzen, de eene in het Latijn, de andere in het Italiaansch; elke bladzijde heeft een ander geschrift; het geheel is onder een gemengd met groote afbeeldingen en teekeningen, die rondom het geschrift voor lijst moeten dienen. Die teekeningen, welke met eene groote volmaaktheid met de pen gedaan zijn, zijn het werk van een Venetiaanschen kunstenaar, genaamd Paolletti, een Christen, die te Rome gevestigd is. Onder die afbeeldingen onderscheidt men een zeer gelijkend portret van den H. Vader; Salomon tot Koning uitgeroepen; Salomon gezeten op zijnen troon, en de wapenen van den Paus.

Wat den hand betreft, deze is van eenen buitengewonen rijkdom; het heeldraal is van wit satijn in goud geborduurd met de wapenen van den Paus op de beide kanten van het boek en voorzien van twee groote gouden gedreven en met de wapenen van den Paus zeer kunstig bewerkte sloten. Men zegt, dat de Joden van Ghetto voor dit kunststuk ongeveer 10,000 franken besteed hebben. Dit boek is gegeven in plaats van de rollen der wet, welke de Joden den Paus bij het in bezit nemen van den troon moesten aanbieden en welke de heilige Vader, beweenende hunne verblindheid, aannam.

## DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 4 Maart.

De nieuwe Keizer heeft reeds verscheidene conferentiën met zijn ministerie gehouden, waarna koeriers in alle rigtingen naar binnen- en buitenlandsche steden zijn afgezonden. Bij de onderscheidene takken van bestuur heerscht de grootste drukte, en is het personeel der verschillende ministeriën nacht en dag

werkzaam, waarbij de Keizer, in navolging van zijnen overledenen vader, het voorbeeld geeft.

Z. M. heeft aan den staatskanselier, prins von Metternich, den volgende brief geschreven:

Waarde Prins METTERNICH!

Ten einde van den eenen kant een bewijs te geven van mijne kinderlijke liefde en hooge vereering jegens mijnen onvergetelijken Vader, en anderzijds overtuigd, hierdoor de gevoelens mijner getrouwe onderdanen te gemoet te komen, heb ik besloten, de herinnering aan mijnen Vader door de oprigting van een gedenkteeken te vereeuwigen. U, als Curator der akademie van beeldende kunsten, draag ik den last op, mij ten spoedigste eene schets daarvan aan te bieden.

Weenen den 3 Maart 1835.

(Get.) FERDINAND.

Heden is de katefalk in de hofburgt-kapel opgerigt, en het volk stroomt derwaarts, om den beminden Vorst nog eens te zien. Aanstaanden Zaterdag, te zes uren des avonds, zal het lijk ter aarde besteld worden.

De tijding van het overlijden des Keizers heeft in Hongarije eenen diepen indruk gemaakt; zij werd juist te Presburg ontvangen, toen de Stenden eene algemeene zitting hielden. Eene algemeene droefheid heerschte terstond in de zaal en er werd met eenparige stemmen besloten de zitting te sluiten; de Afgevaardigden gingen uiteen en schenen door het geleedene verlies diep ontroerd te zijn. De hevigste tegenstanders der Regering gaven bij deze gelegenheid sprekende bewijzen van vernuchtheid; want zij drongen er op aan, eene talrijke deputatie herwaarts te zenden, om het innige treurgevoel der Hongaarsche natie over het droefte verlies, dat haar treft, uit te drukken, en tevens aan den nieuwen Keizer de krachtigste verzekeringen van vernuchtheid en trouw te geven.

In Zevenbergen zal de dood des Keizers niet minder, dan in Hongarije beweend worden; want de Zevenbergers weten, hoe wel hij het met hen meende, hoe zeer zij het voorwerp zijner zorgen waren, en welk verdriet hun zijne door eenige verdwaalden miskende vaderlijke voorzorg gebaard had; zij zullen de nagedachtenis van den vereeuwigden Vorst zeker daardoor trachten te vereeren, dat zij openhartig en vertrouwend zijnen opvolger zullen te gemoet komen. Hoe zeer aan Keizer Frans het welzijn van Zevenbergen ter harte ging, blijkt reeds daaruit, dat hij zich nog in den loop zijner ziekte omtrent al bejegene dit gewest betrof liet onderrigten en bevelen gaf tot verhelping van eenige aldaar bestaande gebreken en behoeften. Over het algemeen verloor de Monarch, ondanks zijne smart, de welvaart en het geluk zijner volken geen oogenblik uit het oog; hij schreef, onder anderen, en met eigene hand, nog geene 40 uren vóór zijnen dood, eene vier-vellen papiers groote memorie, die als zijne nalatenschap aan zijne volken zijn zal en spoedig, in den vorm eener oproeping, door den druk openlijk bekend zal worden gemaakt.

Van den 6den. De Oostenr. Beobachter behelst het volgende:

Zijne Keiz. Kon. Majesteit heeft met dit zijn eigenhandig geschrift den heer Metternich verwaardigd: »Waarde Prins Metternich! Ten einde aan de verordeningen mijns, in Gode rustenden, hoogstvereerden en innigst geliefden vader, in allen deele, eene volkomene vervulling te geven, draag ik u op, daarvoor te zorgen, dat bijliggend uittreksel uit zijn Testament aan eenen iegelijk in mijne staten kenbaar worde. De daarin vervatte aandoenlijke uitdrukking van des verheerlijkten liefde voor zijne onderdanen, zijne dankbetuiging aan het leger en aan de hem welgediende hebbende staatsbeambten zullen hem voorzeeker in de harten dergenen, wie zulks betreft, eene onvergankelijke gedenksuul oprigten, en allen, zoo als mij, tot beweeggrond dienen, om volhoudend te blijven voortreden op den weg, dien zijne leeringen en zijn voorbeeld ons hebben afgebakend.

WEENEN den 5 Maart 1835.

FERDINAND M. P.

Uittreksel uit het testament van wijlen Z. M. den Keizer FRANS I.

»§ 14. Mijne liefste vernmaak ik mijnen onderdanen. Ik hoop, hun bij God tot voorbede te kunnen zijn, en ik roep hen jegens mijnen wettigen opvolger op tot die zelfde bouw en trouw, welke zij mij in goede en booze dagen hebben betoond. Aan mijne trouwe armee breng ik lof, prijs en dank toe voor de diensten, mij door haar bewezen en waardoor zij mijnen troon heeft staande gehouden. Ik eisch haar op, om aan mijnen opvolger die zelfde vernuchtheid en getrouwheid steeds te betoonen. — Allen staatsbeambten, die mij getrouw dienden, betuig ik mits deze mijne dankbaarheid.

FRANKFORT den 10 Maart.

Uit Bern verneemt men, dat reeds een der leden van den grooten raad, die het bekende voorstel omtrent de buitenlandsche betrekkingen had medegegeekend, zijnen post heeft nedergelegd, terwijl eenige anderen verklaard hebben, de zittingen niet eerder te zullen bijwonen, alvorens zij van hun medelid Schnell genoegdoening ontvangen hadden voor de beleedigingen, hun gedurende de discussiën over dat onderwerp aangedaan.

De president van het kanton Basel-Landschap heeft, zegt men, een brief naar Bern afgevaardigd, die het zamentrekken van Badensche troepen op de Zwitsersche grenzen bevestigt. Volgens dien brief, zouden reeds zeventien duizend man tusschen Basel en Laufenbourg op de linie staan, en ook Wurttembergsche troepen in aantogt wezen.

Het kantons-bestuur van Basel-Landschap had, zonder de bevelen van het voorzittend kanton af te wachten, zijn contingent mobiel verklaard en een bataljon naar Basel-Augst, op de uiterste grenzen, doen oprukken. Ook wil men, dat de Argauer Regering het garnizoen der grensplaats Rheinfelden heeft versterkt.

Te Bern verwachtte men, dat de kommissie tot inspectie der Bondstroepen, die aldaar sedert eene maand zitting houdt, eerstdaags den grooten raad maatregelen zou voorstellen, om het land tegen een gewapend inval te dekken.

Reeds zoude, volgens brieven uit Bern van den 6den, het Bondgenootschappelijk Bestuur besloten hebben, bijaldien de ophelderingen, die het van de Badensche en Wurttembergsche Regeringen gevraagd heeft, niet voldoende mogten zijn en zij hare troepen niet dadelijk de grenzen deden verlaten, den eersten ban van het Bondsleger, omtrent zeventien duizend man sterk, op den been te brengen en aan de grenzen der Duitsche staten samen te trekken.

Een andere brief, van gelijke dagteekening, verzekert, dat ook onder de Oostenrijksche grensregementen eene voorwaartsche beweging werd opgemerkt.

De Fransche zaakgelastigde de Belleval zoude stellig, uit naam van zijn Hof, verklaard hebben, dat die Regering zich met de inwendige aangelegenheden van Zwitserland niet zou bemoeijen; en dat zij zich zou verzetten tegen alle vreemde tusschenkomst van de zijde van andere Mogendheden.

Als eene voorname aanleiding tot de maatregelen, door de Badensche Regering op de Zwitsersche grenzen genomen, wordt de verbreiding van een oproerig vlugschrift opgegeven, dat in Zwitserland gedrukt is.

De Bayersche Regering heeft geweigerd paspoorten naar het kanton St. Gallen toe te staan, dat, na Bern, de meeste oorzaak tot ongenoegen aan dat Gouvernement schijnt gegeven te hebben.

De ontvangene berigten uit Weenen behelzen nog eenige bijzonderheden omtrent de laatste oogenblikken des Keizers. Omstreeks middernacht uitte hij den wensch, zijne kinderen en broeders nog eenmaal te zien, gaf hun zijnen zegen, hief de handen ten hemel en zeide met aandoening: »Ik bezwere u, mijne geliefden, die mij nu ziet sterven, gedenkt dezen oogenblik, zijt vroom en eendragtig en de Hemel zal u zegenen.» — Daarop verwijderden zich de omstanders, doch eenige oogenblikken later verlangde de Keizer zijnen tweeden broeder, den aartsbischop Palatijn, afzonderlijk te spreken, en onderhield zich met hem gedurende ruim tien minuten, om hem de belangen van Hongarije op het hart te drukken. Toen kort daarna zijn einde scheen gekomen te zijn, werden de deuren van het vertrek geopend, om, naar aloud gebruik, het gansche Hof in de gelegenheid te stellen getuigen te zijn van het sterven.

— Z. M. de Koning van Pruisen is ten sterkste getroffen geweest op het ontvangen der tijding van het overlijden van zijnen hoogen Bondgenoot, en heeft dadelijk besloten, zich gedurende acht dagen naar Potsdam te begeven, ten einde dien tijd meer ongestoord in den kring zijner familie door te brengen.

Het geheele Pruisische leger moet, volgens kabinetsorde van den 6 dezer, gedurende vier weken den rouw over den Oostenrijkschen Keizer aannemen.

Prins Willem van Pruisen, tweede zoon des Konings, is naar Weenen afgereisid.

— Een Duitscher, met name *Bohrmann*, die reeds vroeger uit het kanton Zurich was weggezonden, omdat hij een genootschap onder de handwerkslieden had opgericht, doch heimelijk onder den naam van *Schwarz* was terug gekomen, is door de landjagers opgeligt en uit het kanton gebragt. — Behalve dezen, zijn vele andere vreemdelingen en handwerksgezellen, die een geschrift aan het Duitse volk hebben geteekend, om eene revolutie te bewerken, uit dat kanton verbannen.

— Den 3 dezer, 's avonds te half zes, brak over de stad Krailsheim, in Wurtemberg, een vreeselijk onweder los, vergezeld van eene hevige sneeuw-jagt. Eene bliksemstraal trof den bovensten koepel van den stads toren, waardoor eene zuil van den klokkenstoel in brand geraakte. Hoe gering ook van beneden het eerste vlammetje scheen, blies het de stormwind echter, eer men het genaken kon, tot eene lichtelaaie vlam aan. Spoedig stond ook de grootere koepel in brand, en werd, bij den ingevallen donkeren nacht, als eene ontzettende brandfakkel, bij welker licht de ontstelde ingezetenen, in den grootsten angst, naar alle rigtingen hunne goederen borgen. De poging, om van binnen met brandemmers en brandspuiten te blusschen, werd door den stormwind, die door alle openingen loeide, verijdeld; met grootere spuiten konde men er ook, wegens de hoogte van den toren, niet bijkomen. De regen van vonken, die uit alle openingen van den toren als uit den krater van eenen vulkaan over een groot gedeelte der stad nederstortte, deed elk oogenblik nieuw gevaar en grooter ongeluk duchten. Dan hier redde de Goddelijke Voorzienigheid, welke met het onweder eene laag sneeuw over de daken spreidde, en dus de ijsselijke massa van vuurvonken onschadelijk maakte. Het grootste gevaar leed echter het aan den toren aangebouwde raadhuis, onder welks dak, op den korenzolder, 1600 schepels granen opgelegd zijn. Verscheidene malen vielen van de hoogte des torens de brandende balken op dit dak neder en beschadigden hetzelfde op onderscheidene plaatsen. Slechts aan de onvermoeide, met levensgevaar verzelde pogingen gelukte het, de menigte vuurvonken, die op het koren vielen, te blusschen. Des morgens te 5 uren had de brand eindelijk de benedenste verliering van den toren bereikt, en het gesmolten metaal der klokken stortte in de benedenste ruimte van den toren neder, terwijl spoedig eene menigte brandend houtwerk volgde. Hier was nieuw gevaar en was nieuwe inspanning noodig, ten einde den aangrenzende korenzolder en het raadhuis zelf niet aangestoken wierden. Doch het gelukte eindelijk, bij het aanbreken van den dag, het vuur meester te worden.

#### GROOT-BRITANNJE.

LONDEN den 7 Maart.

De *Courier* gelooft, dat het ministerie onmogelijk den 23 Maart zal kunnen overleven, zullende op dien dag de heeren *Russell* en *Ward* hun voorstel nopens de Iersche Kerk doen.

— In de zitting van het Huis der Pairs van gisteren heeft de hertog van *Wellington* op eene interpellatie van graaf *Roden* geantwoord, dat het voornemen der Regering was, om aan de Kamer der Gemeenten grootere verbeteringen in het onderwijs in Ierland voor te stellen, dan die, welke in de vorige zitting voorgesteld waren geworden.

Sir *Robert Peel* heeft geweigerd op de vragen van den heer *O'Connell*, betrekkelijk de oogmerken der Regering, te antwoorden.

De heer *Shaw* herinnerde de Kamer aan de door den heer *O'Connell* in Ierland gehoudene redevoeringen, waarin hij de R.-Katholijken, die zijne gevoelens niet deelden, beschouwde als waardig, om vermoord te worden. De spreker werd, op verzoek van den heer *O'Connell*, tot de orde geroepen. Daarop verklaarde de heer *Shaw* zijne meening, door te herinneren aan hetgene gemeld lid bij de verkiezingen van Kelly gezegd had, en aan onderscheidene andere daadzaken, welke de heer *O'Connell* als geheel verzonnen verklaarde.

De heer *O'Connell* heeft verklaard, den 28 Maart eene motie te zullen doen, strekkende om te doen verklaren, dat de Orangistische genootschappen onwettig zijn en behoorden te worden afgeschaft.

— Dezer dagen is eene deputatie der parochiën van St. Anna en Westminster voor sir *F. Burdett* verschenen, om hem ophelderingen af te vragen wegens zijn gedrag in de Kamer, toen er zake was, om over de benoeming van eenen president, alsmede over het adres, in antwoord op de troonrede, te stemmen. Deze deputatie, bestaande uit de achtewaardigste kiezers der city, heeft aan sir *Francis* de teleurstelling en verbazing te kennen gegeven, welke dit zijn gedrag bij die twee hoogst gewichtige gelegenheden hun had doen ondervinden, er bijvoegende, dat deze ontevredenheid door het meerendeel der kiezers werd gedeeld. Sir *Fr. Burdett*, die door de vrijmoedigheid en den aandrang der tot hem gerigte woorden onthutst en gemelijk werd, antwoordde, gehandeld te hebben en te zullen blijven handelen naar de inspraak van zijn geweten en uit eigene beweging, zoo als ieder braaf mensch voegt. Hierop merkte de deputatie aan, dat hij was verkozen tot het voorstaan van de belangen en de denkwijze der kiezers van Westminster en niet uitsluitend zijne eigene.

Sir *Fr. Burdett* bestreed dit gevoelen en verklaarde zich daaraan niet te kunnen onderwerpen; gelovende hij niet, dat het, na de aanneming van de hervormingswet, voor het tegenwoordige ministerie of eenig ander zoude mogelijk zijn de vrijheid des lands in gevaar te brengen; en dat hij, wat hem betrof, dezen grooten maatregel niet beschouwde als een middel, om eenig doel te bereiken, gelijk sommige schreeuwers verzekeren, maar als een volmaakt bereikt doel. De afgevaardigden wilden hier weder op antwoorden; doch Sir *Francis* viel hen in het woord met te zeggen, dat hij zijn huis niet in een klein parlementsgedeeuw wenschte te zien herscheppen, en hij er zich niet aan wilde onderwerpen, om iederen dag door de kiezers-deputatie te rede gesteld te worden wegens het gedrag, hetwelk hij vermeend had in de Kamer te moeten houden. Een der deputatie-leden hierop zeggende, dat er in de parochie Westminster een rekest in tekening lag met de strekking, om hem te sommen zijn kiezers-mandaat te laten varen, riep de heer *Burdett* uit: »Dat is zeer goed! laten zij mij hun papier komen aanbieden en mij hunne redenen bloot leggen, waarop ik alsdan zal weten wat te antwoorden; maar ik herhaal het, ik zal niet dulden, dat men van mijne woning eene kleine parlamentszaal maakt, om aldaar onderwerpen te behandelen, die eene geheele week bediscussie zouden behoeven.

Daarna verwijderden zich de leden der deputatie, zonder van sir *Fr. Burdett* de verzekering te hebben kunnen verwerven, dat hij het bestaande ministerie zoude bestrijden, of afwijken van de gedragslijn, welke hij tot dus verre in de Kamer der Gemeenten was gevolgd.

(*Courier*.)

Van den 11den. Stellig wordt thans gemeld, dat ons eskader in de Middellandsche Zee, dat voor Maltha lag, den 7 Februarij bevel heeft bekomen, om zich zeilree te maken, en wel »in gevolge van omstandigheden, die van de zijde van Konstantinopel of de Dardanellen waren opgekomen, of verwacht werden, dat zouden opkomen.» Een ministerieel blad vindt, dat zich, ook ten deze, de ondoelmatigheid doet gevoelen van de benoeming van lord *Londonderry* als gezant naar Rusland, daar hetzelfde dien staatsman verdenkt, niet genoegzaam de Engelsche belangen te Petersburg te zullen doen gelden. Dat blad schrijft niet onduidelijk aan de bemoeijningen van Rusland de omstandigheden toe, welke de bewegingen onzer vloot noodzakelijk hebben gemaakt.

(Handelsberigten willen, dat te Konstantinopel eene zamenzwering tegen den Sultan ontdekt is, welke denzelfden zoo in het nauw had gebragt, dat de Engelsche gezant, lord *Ponsonby*, vreesde, dat hij de hulp van Rusland zoude inroepen; waarop die lord dadelijk had geschreven, om onze scheepsmagt naar de Dardanellen te doen terug keeren.)

— De tijdingen van de Kaap de Goede Hoop, tot den 3 Januarij jongstleden, luiden zeer ongunstig. De Kaffers verspreiden schrik in het geheele land, en hadden, op drie na, alle Kafferhandelaars vermoord. Alle geestelijke zendingen waren verlaten. In de Kaapstad maakte alles zich tot tegenweer gereed voor het geval, dat de Kaffers tot daar mogten doordringen.

— Berigten uit Batavia houden in, dat eene expeditie tegen zeeschuimers met het beste gevolg bekroond was.

— Gisteren avond heeft de markies van *Chandos* eene motie gedaan tot afschaffing van de belasting op het mout, welke door sir *Robert Peel* bestreden is, omdat daardoor de inkomsten des Lands met ongeveer vijf millioenen ponden sterling 's jaars zouden verminderen, welk te kort niet wel te dekken was, dan door eene belasting op de eigendommen, die de grondbezitters zeker zouden afkeuren. Hij verklaarde, dat, indien het Huis, ondanks zijne redenen, het voorstel aannam, hij het voor de gevolgen verantwoordelijk liet. Na belangrijke debatten, is de motie met 350 tegen 192 stemmen verworpen.

De heer *Hume* had dezer dagen gezegd, dat hij aan het Huis der Gemeenten zou voorstellen, om de subsidien aan de Regering slechts voor den tijd van zes

maanden, in plaats van voor een jaar, toe te staan; doch eergisteren gaf hij kennis, dat hij van gedachte veranderd was en zou voordragen, bij gelegenheid dat de eerste begroting aan het Huis voorgelegd zou worden, om de sommen, daarvoor gevraagd, voor niet langer, dan drie maanden in te willigen. Daarop zeide sir *Robert Peel*, dat de uitgaven voor de dienst der marine het eerst ter tafel gebragt zouden worden.

De uitgaven zijn op 332,285 ponden sterling minder geraamd, dan in het vorige jaar.

— De buitenlandsche aangelegenheden, welke tot nog toe in het nieuwe Parlement niet aangeroord waren, zijn gisteren in het Huis der Lords terspraak gebragt door lord *Brougham*, welke van de ministers inlichting vroeg omtrent de waarschijnlijkke gevolgen van den dood des Keizers van Oostenrijk, alsmede omtrent het dezer dagen hier ontvangene berigt van den plotseligen terugkeer der Britsche vloot van Maltha naar de Dardanellen. De hertog van *Wellington* heeft geweigerd zich nopens het eerste punt uit te laten, maar ten aanzien van het laatstgenoemde aangemerkt, dat de terugkeer der vloot niet is toe te schrijven aan eene afbreking voor de goede verstandhouding tusschen dit Rijk en Rusland, en dat het niet denkkelijk is, dat ook hierna die goede verstandhouding zal verbroken worden. De hertog heeft bij deze gelegenheid tevens aangekondigd, dat, zoodra het jaargetijde gunstiger wordt, een nieuwe gezant (voor den markies van *Londonderry*, tegen wiens benoeming als zoodanig van verschillende kanten reeds zeer scherpe aanmerkingen gemaakt worden) naar Petersburg zal vertrekken. Lord *Brougham* heeft met het gegeven antwoord genoegen genomen, maar bij deze gelegenheid den wensch te kennen gegeven, dat de nieuwe Keizer van Oostenrijk aan een aantal edelen, die sedert vele jaren gevangen zitten, kwijtschelding van straf mogt verleenen, en dat het Britsch bestuur den nieuwen Monarch daartoe zoude aansporen.

#### FRANKRIJK.

PARIS den 11 Maart.

De *Moniteur* rept met geen enkel woord van iets, wat tot de ministeriele crisis betrekking heeft, ten zij dan dat de ministers van buitenlandsche zaken, der marine en der financiën des avonds niet recipiëren zouden.

— De president en de secretarissen der Gedeputeerden-Kamer hebben zich Dingsdag te één uur naar de Tuilleries begeven, om de ter laatste zitting door de Kamer aangenomene conceptwetten aan den Koning in te dienen. Na die concepten ontvangen te hebben, heeft Z. M. gezegd: »Ik verblijd mij, mijne heeren! eene gelegenheid te hebben, om aan diegenen, welke de Afgevaardigden-Kamer vertegenwoordigen, te betuigen, hoe zeer ik de voorzigtigheid op prijs stelle, van welke de Kamer jl. Zaterdag heeft blijk gegeven door de interpellatiën te verdagen, die niets anders, dan onze bezwaren nog zouden hebben kunnen verwikkelen. Die bezwaren zijn groot. Aan den eenen kant heb ik te worstelen tegen politieke hartstogten, aan den anderen kant heb ik den persoonlijken weêrzien te bestrijden van zeer achtwaardige mannen, die schroomden zich den last van het ministerie op te laden, welken zij voor zich te zwaar schatten. Ik heb evenwel hoop, dat wij spoedig al die bezwaren zullen te boven komen, en, in allen gevalle, zal er van onze pogingen niets kunnen voortkomen, dan een ministerie, hetwelk de afspiegeling is der parlementaire meerderheid.

(*J. d. C.*)

Van den 12den. De *Gazette de France* maakt het volgende publiek, als eenen uit naam van prins *Metternich* aan den heer *Rothschild*, te Frankfort, door het kanaal van zijne Weener correspondenten, geschreven brief:

»De Keizer is te één uur, ten overstaan van het gansche Hof, overleden. De prins (*Metternich*) gelast mij, aan U en aan Uwe broeders te zeggen, dat gijlieden voor het vervolg, even vastelijk als tot dus verre, op hem kunt staat maken; dat Oostenrijk Oostenrijk blijft en zoo krachtvol als immer; dat volstrekt niets in het beheer des lands zal veranderd worden; dat, toen Keizer *Franz* overleed, *Ferdinand* hem verving en zijne regering voortzette. De prins doet U verzoeken, dit overal te zeggen aan eenen iegelijk en aan allen, en wel met het algeheel gezag van den naam *Rothschild*; want uwe stem heeft geloof en zal eene goede werking doen.

— De *Messenger des Chambres* berigt het volgende uit Antwerpen, d.d. 8 Maart:

Aan onze grenzen is heden eene van Brussel uitgaande order aangekomen, krachtens welke aan alle reizigers, van welken landaard ook, verboden wordt uit Holland in België te komen, zonder vooraf voorzien te zijn van eene speciale autorisatie, onderteekend door den heer *François*, administrateur der publieke veiligheid in België.

De beweegredenen tot dien maatregel zijn onbekend, even als men ook niet weet, voor hoe langen tijd eene order zal gehandhaafd worden, die niet minder lastig dan gestreng is. Algemeen houdt men het er voor, dat dit bedwang niet lang zal kunnen duren.

Van den 13den. De *Office Correspondance* meldt van Parijs, dd. Donderdag, den 12 dezer, des namiddags 3 uren, het volgende: Daar hebben wij nu eindelijk een nieuw ministerie, en dat nieuwe ministerie is het oude. De Koning en de heer *Thiers*, die, uit onderscheidene beweegredenen, den heer *Guizot* wilden wegzenden, nemen met hem den heer *de Broglie* aan. De heer *Thiers* blijft aan de binnenlandsche zaken, hij, die de buitenlandsche wilde hebben; en het voorzitterschap van den raad zal iets minder hebben van eene bloote schijnvertooning, dan het laatstvoorgaande loutere naampresidium.

De zaak komt hierop neder: De centrum-Gedeputeerden, verjaagd door de houding, welke de oppositie in de morgen-discussie had aangenomen, hebben zich gisteren bij den heer *Fulchiron*, iets meer talrijk dan den vorigen dag, vereenigd. Zij waren ongeveer 150 in getal; in die bijeenkomst heeft men zich met smartgevoel uitgelaten over de scheuring in het Kabinet, en over de onmogelijkheid, waarin men zich bevond, om het te herstellen, ten gevolge van den weerstand der heeren *Thiers* en *Humann*. Een der Gedeputeerden voerde aan, dat de schroomvalligheid van den heer *Thiers* uit niets anders sproot, dan uit zijne vrees van aan het te herscheppen Kabinet niet de Kamer-meerderheid verzekerd te zien. — Maar, riep een ander Gedeputeerde uit, *wij zijn de meerderheid*; welan dan! laat ons den heer *Thiers* gaan zeggen, dat wij met hem zijn, en laat ons hem verzoeken, met ons te willen zijn. Op staanden voet werd eene deputatie gevormd en gelast aan den heer *Thiers*, uit naam der 150 tegenwoordige leden, te gaan zeggen, dat zij de meerderheid waren, en dat zij, op dien grond, aan den heer *Thiers* allen steun beloofden. Het was reeds over elf uren, toen deze deputatie, bestaande uit de heeren *Jacqueminot*, *Marinier*, *F. Delessert*, *Odier*, *Lemerrier*, enz. aan het ministerie van binnenlandsche zaken verscheen en het oogmerk harer komst te kennen gaf. Na veel over- en weer-pratens bewilligde eindelijk de heer *Thiers* zich aan hun verlangen over te geven, en begaf hij zich onverwijld naar den heer *Guizot*; en na hem te hebben berigt gedaan van eenen stap, van welken buitendien de heer *Guizot* reeds kennis droeg, reikte hij hem de hand, tot teeken van verbroedering, en spoedde zich daarop terstond naar de Tuilleries, alwaar hij, middernacht voorbij, aankwam en den Koning verslag deed van het gebeurde. Nu werd er even zoodra een Kabinetsraad tegen morgen te 11 uren bijeengeroepen, en in dien raad zijn de ordonnancien ter samenstelling van het Kabinet onder teekend.

De heer *de Broglie* neemt zitting in den raad als president met de portefeuille van buitenlandsche zaken. De maarschalk *Maison*, thans gezant te Petersburg, is tot minister van oorlog benoemd; de heer *de Rigny*, minister van marine, zal ad interim, en tot de terugkomst van den maarschalk *Maison*, tevens waarnemen de functiën van minister van oorlog. Alle overige ministers behouden hunne portefeuilles.

De keuze van den maarschalk *Maison* is aan den Koning door den heer *Thiers* ingegeven; hij heeft in deze schikking het middel gevonden, om aan den heer *de Rigny* door het interim een pijnstillend poeijertje toe te dienen, tot 'hij in de eene of andere ambassade zal kunnen gezet worden.

— Men leest in een Spaansch dagblad, van den 18 Februarij, dat er weder revolutionaire bewegingen op verscheidene punten in het Koninkrijk *Grenada* hebben plaats gehad, welke echter door de autoriteiten zijn gedempt. Het schijnt, dat het een weerklink was van de onlusten, welke den 18 Januarij te Madrid zijn uitgebroken.

— *L'Indicateur* spreekt van een ernstig gevecht, hetwelk den 4den te *Lecarroz* tusschen *Orana* en de *Carlisten* heeft plaats gehad. Deze laatste werden voor, dat zij de *Christinos* een groot verlies hebben toegebragt.

Volgens de *Sentinelle*, zou dit gevecht den 3den begonnen en den 4den voortgeduurd hebben; de *Carlisten* zouden in eene hergengte groote schade hebben geleden, en de bezetting van *Elisondo* zoude van deze omstandigheid gebruik gemaakt hebben, om veel vee weg te nemen. — Sedert eenige dagen bevonden zich omtrent 2000 *Carlisten* te *Ernani*.

#### BELGIE.

BRUSSEL den 13 Maart.

Een spekulant in openbare fondsen, de heer *Huens*, heeft tusschen Brussel en Antwerpen eene nieuwe soort van telegraaf door middel van zee-seinen



land gebragt. De hoofdpoot is te Brussel, op de place de la Monnaie, in het gebouw, dat parallel staat met het koffijhuis de Mille Colonnes. De heer *Huens* kan van uit het gebouw der beurs de seinen ontwaren, welke tot hem worden gerigt. Deze telegraaf heeft Vrijdag voor het eerst gewerkt.

Men heeft berigt, dat den 24 Februarij de stad Adrianopol voor twee-derde gedeelte is afgebrand; de wijk der Grieken is niets meer dan een berg van asch en puin. De khans, of stapelplaatsen der koopmanschappen zijn geheel verteerd. In een enkel dier khans bevonden zich voor 2,000,000 piasters geldswaarde aan Engelsche manufactuur-artikelen. (Emancipation.)

#### NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 11 Maart.

Naar men verneemt was Z. K. H. de Prins van Oranje eerst voornemens, gisteren naar het hoofdkwartier te vertrekken, doch is de reis van Hoogstden-zelven derwaarts thans op den 16 dezer bepaald.

In de laatst ontvangene Bataviasche dagbladen leest men, dat den 18 October j.l. door de Indische regering maatregelen zijn verordend ter verfraaijng en verbetering der hoofdplaats Batavia. Te dien einde is, onder anderen, bepaald geworden, dat in de voornaamste buurten dier stad elk erf langs den weg zal worden voorzien van eene nette afscheiding, die zal moeten bestaan, wanneer het erf is bebouwd met een steenen woonhuis, de verponding aangeslagen voor f 5,000, of daarboven, uit een houten of steenen hek of wel pilaren met kettings verbonnen, naar den smaak van den eigenaar; en voor alle andere erven, zonder onderscheid, van eene nette bamboesen pagger met houten stijlen, volgens een door den resident te geven model, waarvan niet zal mogen worden afgeweken; of wel uit eene hegge van tjoelen-boomen, mits behoorlijk gesnoeid en onderhouden wordende: alles ter beoordeeling van den resident. Voorts is bepaald, dat alle warongs en andere soortgelijke opstellen achter de hierboven vermaide paggers zullen moeten worden geplaatst, die, voor zoo veel nodig, zullen worden voorzien van openingen en toonbanken aan den binnenkant, ter uitstalling der koopwaren van den Inlandschen winkelier en kleinen handelaar; — dat de paggers en heggen zullen worden geplaatst in behoorlijke rooijlijnen, eene genoegzame breedte overlatende aan de publieke wegen; voor zoo ver daartoe onteigeningen mogten nodig zijn, zullen dezelve door den resident aan de regering voorgedragen worden; — dat de wegen en oevers der rivieren door geene materialen, gereedschappen, onreinigheden, of andere voorwerpen, van welken aard ook, belemmerd of ontsierd zullen worden, op verbeurte telken reize van eene boete van f 10 tot f 50, naar gelang van omstandigheden, ter beoordeeling van den resident, onverminderd de vergoeding der schade, door de overtreding van dit gebod veroorzaakt; — dat de steenen of houten huizen, onmiddellijk aan den weg gelegen, door de eigenaars, voor zoo veel het zigbaar gedeelte betreft, in zindelijkheid staat zullen moeten worden onderhouden; enz.

Van den 13den. De graaf van Liederkerke, gezant bij den Pauselijken Stoel, welke door Zijne Majesteit tegen den eersten Junij aanstaande was terug geroepen, zal, naar men verneemt, vooreerst als zoodanig bij gemeld Hof geaccrediteerd blijven.

Door Zijne Majesteit is benoemd tot vice-consul te St. Martin, op het eiland Ré, in Frankrijk: de heer *Desnony*.

Naar men verneemt, zullen de met onbepaald verlof zijnde miliciens der ligting van 1833 tegen den 1 April onder de wapenen worden geroepen.

Het in den jare 1831 uitgevaardigde verbod van uitvoer van paarden uit dit Rijk is dezer dagen door de Regering voorloopig ingetrokken.

Een gerucht, door buitenlandsche bladen verspreid, alsof eerlang Deutsche Bondstroepen in Luxemburg zouden binnentrekken, wordt stellig tegengesproken.

Zijner Majesteits fregat *Rupel*, als blokschip gelegen hebbende voor Amsterdam, is met het einde der vorige maand opgelegd en buiten dienst gesteld; zijnde dien ten gevolge de kommandant *G. A. Pool* en verdere equipage van voormelden bodem met dien dag op non-activiteit gebragt geworden.

Bij Brielle is eene kof gestrand, genaamd *Arentina Hendrika*, kapitein *Arent Breeland*, met wijn, van Bordeaux naar Rotterdam; de equipage is gered, en van de lading waren den 7den reeds 90 fusten wijn geborgen.

De Engelsche brik *de Chance*, kapitein *Thomas Garson*, met tarwe, van Lissabon naar Rotterdam, laatst van Falmouth, is, na reeds bij het vertrek van Falmouth aan den grond gezeten te hebben, den 6 Maart bewesten het nieuwe gat van Brielle verongelukt; het volk, bestaande uit vijf man, heeft zich met de boot gered.

Eene loodsschuit met negen manschappen is in den nacht tusschen den 3 en 4 dezer, bij Helgoland, door de Engelsche stoomboot *Transit* van Hull naar Hamburg, overvaren geworden; slechts zes man van het volk zijn gered.

#### AMSTERDAM den 13 Maart.

De Tweede Klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letteren en Schoone Kunsten hield heden hare Tiende openbare vergadering, onder voorzitterschap van den heer mr. *Jeronimo de Vries*, welke, uit hoofde van het overlijden van den heer mr. *Jonas Daniël Meijer*, met de waarneming daarvan was belast, gedurende den nog overigen tijd van het loopende Instituuts-jaar.

Na eene korte inleiding van den waarnemenden voorzitter, waarin treffend de veelvuldige verliezen van de Klasse, sinds de laatste bijzondere openbare vergadering, met enkele trekken werd vermeld en inzonderheid hulde werd bezwezen aan de overledene leden mr. *Willem Bilderdijk*, mr. *Hendrik van Wijn*, *Jacobus Koning*, mr. *Gijbert Karel van Hogendorp*, *Cornelis Loots*, mr. *Jonas Daniël Meijer* en mr. *Fredrik Willem Roëll*, terwijl nog met een woord melding werd gemaakt van het afsterven der leden *van Hulthem*, *Raepzaet*, *Dewel* en anderen, alsmede de Correspondenten *Drissen*, *E. Epkema*, *Maron*, *d'Yvoy*, *Simons*, *de Wal* en *Wernick*, las de secretaris, de heer mr. *S. Iz. Wiselius*, een beknopt verslag der werkzaamheden der Klasse sinds de laatste openbare vergadering.

Hierop las de heer mr. *D. J. van Lennep* eene, door den heer *Meijer*, voor de Klasse afgewerkte en nagelatene zeer belangrijke Verhandeling, houdende een onderzoek: *Wie als de eigenlijke grondlegger van de REPUBLIEK der Vereenigde Nederlanden moet aangemerkt worden.*

De heer secretaris deelde daarna het programma der prijsuitschrijving mede, hetwelk wij nader zullen mededeelen, en las de heer van 's Gravenweert daarop een treffend dichtstuk, *Pompeji* genaamd.

De geheele plegtigheid had als naar gewoonte plaats onder gepaste dankzeggingen, in het bijzijn van onderscheidene genoodigden en een aanzienlijk publiek.

Van den 14den. Een bij ons ontvangen brief uit Parijs, van den 11 Maart, meldt, dat de ministeriele schikkingen, door de intrede van den hertog de Broglie in den raad, tot derzelver beslag zijn gekomen. Bij deze combinatie ondergaat het personeel des bestuurs geene andere wijziging, en blijven de heeren *Thiers* en *Guizot* in het staatsgezag.

#### VLISSINGEN den 6 Maart.

De koopvaardij-schepen *de Kortenaar*, kapitein *A. Glasiner*, en *de Koophandel*, kapitein *Neurenberg*, beide van Batavia naar Rotterdam bestemd, zijn gisteren alhier ter reede gekomen, en vervolgens naar Neuzen gezeild. In het kanaal is de bliksem in den mast van *de Kortenaar* geslagen, en heeft 5 menschen aan boord gekwetst; 4 derzelve waren ligt gewond, en konden kort daarna hunnen arbeid hervatten; doch de vijfde was door den bliksem getroffen op de hoogte van het borstbeen, en de straal was hem van daar tusschen het ligchaam en het hemd doorgegaan, tot onder aan de schoenen; aan de gevolgen van welke verwonding de ongelukkige verleden Vrijdag te Neuzen is bezweken. Aanmerkelijk is het, dat dit toeval geene de minste schade aan het schip heeft veroorzaakt, zijnde alleen in een der zeilen, langs 't welk het bliksemvuur op het dek nedersloeg, een klein gaatje, even alsof het gebrand was, te ontdekken.

#### NIJMEGEN den 10 Maart.

Ons is het volgende ter plaatsing toegezonden:

#### HEUMEN den 8 Maart.

Gepasseerden Donderdag hoorden alhier de huisgenooten van den smid *L. Keukens* een geweeschot binnenshuis, en naar achteren loopende, bevond men, dat de knecht des huizes in een achtervertrekje zich het hoofd doorschoten had en dus van het leven beroofd was. Het is niet bewezen, of dit aan een ongelukkig toeval, of wel aan opzettelijken zelfmoord is toe te schrijven; maar het is zeker, dat het slagtoffer sedert eenige dagen aan eene ziekte leed, die uit minnen haren oorsprong wel kan genomen hebben.

Hij was voor het overige een braaf jongeling, slechts 20 jaren oud, uit Pruisen geboortig, wiens betrekkingen, door dit ongeluk zeer bedroefd zijn.

#### DORDRECHT den 13 Maart.

Naar men verneemt, heeft het Z. M. bebaagd, om aan de nieuwe Maatschappij van scheepsrederij te Schiedam, als bijdrage tot de daarstelling der benoedigde scheepstimmerwerf, de zeer aanzienlijke gift van f 20,000 toe te voegen.

Morgen namiddag, omstreeks half vier, indien alsdan het water de vereischte hoogte zal bereikt hebben, zal van de werf van den scheepsbouweester *Cornelis Cips* alhier te water gebragt worden het tweedeks fregatschip *Jakob Cats*, groot ongeveer 450 lasten.

#### ULRUM den 16 Maart.

Gisteren hebben wij hier weder nieuwe tooneelen van verwarring en wanorde beleefd. De wel eerw. heer *A. P. A. du Cloux*, predikant te Vierhuizen, gisteren morgen hier ter plaatse de predikdienst vervullende, werd omstreeks half elf in zijne leerrede gestoord door zekeren *Meerten Jans Nieuwold*, daglooner te Houwerzijl, gemeente Ulrum, welke zich, na bedaardelijk de kerk te zijn binnen gekomen, voor den kansel plaatste en met eene forsche stem den leeraar toeriep: *Wolf, koomt af! — Koomt af, Wolf!* — De heer *du Cloux* vraagde: *Wat wil die man?* op welke vraag even onstuimig door hem geantwoord werd: *Koomt hier, Wolf!* — Hierop werd de dolzinnige *Nieuwold* gepakt; de soldaten vlogen naar de wacht; er werd alarm geslagen — en rust en vrede schenen in en met de godsdienstoefening geheel verstoord te zullen worden, zoo niet de kalme en bedaarde houding van den eerw. leeraar en zijne vermaning tot bedaring en stilte dit hadden voorgekomen. — Nog gisteren avond is de dweeppende rustverstoorder naar de stad Groningen getransporteerd, en wij hopen en wenschen, dat de goede ingezetenen dezer gemeente voor smeulende onheilen van zoogenaamden geloofsijver verder mogen bewaard en van dergelijke schandtooneelen verschoond blijven, en dat zij, die wet en orde zoeken te ondermijnen, naar bevind van zaken, de welverdiende straf mogen ondergaan.

De Kommissie van Landbouw in de provincie Utrecht maakt bekend, dat in de verzameling van landbouwkundige werktuigen, geplaatst in het oude paleis, binnen de stad Utrecht, voorhanden is de toestel tot het kernen van boter, volgens de nieuw uitgevondene samenstelling van *Pieter Klases Kuipers*, timmerman en molenmaker, te Ten Boer (provincie Groningen). Deze kern beveelt zich boven de reeds bestaande pols- en draai-kerns aan, door hare eenvoudigheid, ruimen inhoud, ligte beweging, gemis van geraas, zindelijkheid en eene spoedige bewerking der boter, zijnde dit door vergelijkende proeven, op last van den heer Gouverneur der provincie Groningen, door den hoogleeraar *H. C. van Hall* en mr. *A. L. Wichers* genomen, uitgewezen. Dezelve kan ingerigt worden voor groote en kleine melkerijen, en om met de hand, of door een paard, te worden bewogen. Zij neemt, op de eerstbedoelde wijze werkende en om geborgen te worden, slechts eene geringe ruimte in, en geeft, door den langwerpige vierkanten vorm, eene gemakkelijke gelegenheid tot het uitscheppen van de boter. Dit werktuig kan dagelijks door de belanghebbenden, op de gewone uren voor de bezigtiging van het gemelde kabinet vastgesteld, in oogen-schouw worden genomen, ten einde zich met de inrigting bekend te maken, waaromtrent hier tevens nadere mondelinge toelichting is te verkrijgen. Eene naauwkeurige beschrijving en teekening van den bedoelden kerntoestel, door den heer *G. J. Verdam*, zijn te vinden in het *Tijdschrift ter bevordering van nijverheid*, uitgegeven door de *Nederlandsche Huishoudelijke Maatschappij*, D. II, stuk 4, bladz. 670 en verv.

Utrecht, den 7 Maart 1835.

Uit naam der Kommissie voornoemd,  
*A. NUMAN*, Secretaris.

De Boekzaal der Geleerde Wereld, voor Februarij 1835, deelt het volgende onder het kerknieuws mede:

»Het Provinciaal Kerkbestuur van Groningen heeft, in deszelfs vergadering op den 20 Januarij j.l., den heer *Hendrik de Cock*, dus verre gesuspendeerd predikant te Ulrum, van zijne dienst als predikant in de Nederlandsche Hervormde Kerk, namens de Algemeene Synode, afgezet.

»Het Provinciaal Kerkbestuur voornoemd vindt zich verplicht, allen, die in de waarheid belang stellen, plegtig te verzekeren, dat de door onberadenen ijver te verre vervoerde man, omtrent wien de handhaving van wet en orde gemelden maatregel heeft noodzakelijk gemaakt, door geen Kerkelijk Bestuur, om zijne gevoelens, maar alleen om zijn verkeerd gedrag is veroordeeld geworden.

#### AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Den 14 Maart is kapit. *D. J. Greven*, met het kofschip *Helena*, van het Vlie gezeild, gedestineerd naar Dantzig of Memel, naar gelegenheid. Dienzelfden dag was kapit. *A. Rozema*, met het kofschip *Anna Catharina*, te Amsterdam zeilklaar, op avontuur vertrekkende naar Noorwegen of de Oostzee. Nog is dienzelfden dag van Dordrecht vertrokken kapit. *H. W. de Groot*, met het kofschip *Albertine*, bevracht naar Liverpool, retour onbevracht.

Volgens ingewonnene berigten, is het kofschip *Hemmina*, gevoerd geweest door kapit. *G. H. Fijn*, den 18 October 1834 van Sunderland vertrokken en in de op dien dag gevolgd stormen verongelukt, zijnde reeds op den 21 October, door eenige visschers van Ter Neuze, op de bank de Banjaard, bij eenige overblijfselen van een gestrand kofschip, drie kwitantien gevonden, waarop de naam van dien kapitein voorkwam. Er is sedert dien tijd nog geen berigt van iemand van het scheepsvolk ontvangen.

De liefderijke gift van 3 Gl., door een onbekenden gever ten behoeve van het ongelukkige Huisgezin van den METSELAARSKNECHT, wiens arm verbrijzeld en nu afgezet is, aan den Predikant ROSKES bezorgd, is door dezen met belangstelling en dankbaarheid ontvangen en overhandigd.

GRONINGEN den 16 Maart 1835.

MAANDELIJSCHE BIJEENKOMST van de LEDEN der Akademie van Beeldende Kunsten, Bouw-, Toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde, te Groningen, op Dingsdag, den 17 Maart 1835, des avonds te zes uren, in het Lokaal in de Pelsterstraat.  
Namens de Directie:  
*J. H. JAPPE*.

#### TOONEELSOCIETEIT.

IN DEN SCHOUWBURG: UTILE ET DULCE,

Op ZATURDAG, den 21 Maart (tot sluiting van het dramatiek jaar): DE BREINAALDEN, Tooneelspel, en daarna: MAX HELFENSTEIN, Blijspel.

#### GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

\* \* KOEVORDEN den 6 Maart 1835. Door Gods goedheid beviel heden morgen van eene welgeschapene DOCHTER H. SLINGENBERG, geliefde Echtgenoot van

*C. H. PELINCK*,  
Predikant.

\* \* GRONINGEN den 13 Maart 1835. Heden namiddag te 2 uren beviel van eenen welgeschapenen ZON E. H. KOPPEN, Echtgenoot van

*B. RAVEN*.

\* \* Heden avond ontsliep zeer zacht onze waarde Vader *ALBERT ALBERTS HUBERT*, in leven een nuttig Lid van de Gereformeerde Kerk en wel-doener der armen, oud-Schipper van beroep, in den gezegenden ouderdom van 87 jaren en 5 maanden. — Van de zeven Kinderen, uit zijn eerste huwelijk ontsproten, en welke nog alle in leven zijn, mogt hij nalaten 40 Kindskinderen en 43 Achter-Kindskinderen, te zamen met de aangehuwden 112. — Dankbaar voor zijn langdurig bezit in ons midden, betreuren wij nogtans zijn gemis, vertrouwend op grond van de Godsdienst, die steeds het doel van zijn onderzoek en streven was, dat hij dit leven met een beter moge verwisseld hebben.

NIJWE PEKELA  
den 5 Maart 1835.

Uit aller naam:  
*R. DIJKAMA*,  
te Groningen.

\* \* GRONINGEN den 11 Maart 1835. Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 66 jaren, de Wel Edele Gestrenge Heer R. WESTERDIEP, oud Verificateur voor de Comptabiliteit der Belastingen in de Provincie Groningen.

\* \* Heden ontsliep op den Huize *Menzinga*, in den gezegenden ouderdom van 73 jaren, onze veel geliefde Moeder *C. VAN EERTEN*, Wedw. van wijlen den Heer *J. HEMSING*. Wanneer wij herdenken de liefde en de weldaden, die wij immer van haar mogten ondervinden, dan doet gevoel van kinderlijke dankbaarheid tranen van droefheid in onze oogen opwellen; maar wanneer wij bedenken, dat er alle reden zijn, om te vertrouwen, dat haar edeler deel in betere oorden reeds verplaatst zijn zal, dan kunnen wij gelaten berusten in den wil van Hem, die het behaagd heeft hare onsterfelijke ziel van hare onbruikbaar gewordene boel te bevrijden.

RHODERWOLDE  
den 13 Maart 1835.

*W. J. HEMSING*,  
*G. HEMSING*.

\* \* Heden avond te 5 uren overleed onze waarde Moeder *CATHARINA DE COCK*, Weduwe van *ELLERUS UNIKEN*, in den ouderdom van 69 jaren en 5 maanden.

WILDERVANK  
den 13 Maart 1835.

*J. UNIKEN*.

Strekende deze zoo wel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

\* \* GRONINGEN den 15 Maart. 1835. Heden overleed ons jongste ZON-TJE, in den ouderdom van bijna vijf maanden.

Dienende deze tot kennisgeving aan Familie en Vrienden.

*S. OLTKAMP*,  
*S. C. WEINHOLTZ*.

Heden morgen overleed, tot onze Bittere droefheid, ons jongste Zoonje LUDOLPH, in den ouderdom van bijna acht jaren.

Lievende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.  
GRONINGEN  
den 15 Maart 1835.

APPINGEDAM den 16 Maart 1835. Heden overleed, in den ouderdom van 48 jaren, Vrouwe MARIA CORNELIA MARGARETHA HOLTZHEIJ, geliefde Echtgenoot van  
Mr. G. HOLLAND VAN GOTE.

Bij J. OOMKENS is gedrukt en alom te bekomen:  
HUGO BLAIE, LESSEN over de REDEKUNST en FRAAIJE LETTEREN, of voorschriften over TAAL, STIJL, WELSPREKENDEHEID en DICHTKUNST, op nieuw uitgegeven en met een zeer groot aantal aantekeningen vermeerderd, door Mr. B. H. LULOFS, vooral in dit deel over de hedendaagse Welsprekendheid van den Predikstoel, de Pleitzaal, Staatsvergaderingen, enz. Gr. 8vo. a f 4 — 80.

II. S. K. THODEN VAN VELZEN, Commentatio Theologicae, de HOMINIS CUM DEO SIMILITUDINE, Pars Prior, Historicam Continens Disquisitionem, quae ad Tempora pertinet Christum Antecedentia. Gr. 8vo. a f 2.

Bij W. ZUIDEMA is gedrukt en wordt uitgegeven:  
KORT OVERZICHT DER LEER VAN DE OPVOEDING EN HET ONDERWIJS, voornamelijk met toepassing op de Lagere Scholen, door B. BRUGSMAN, Onderwijzer te Groningen. Prijs f 1 — 25.

De BURGEMEESTER der GEMEENTE van APPINGEDAM brengt bij deze ter kennis van de SOLLICITANTEN naar de VAGANTE SCHOOL te OPWIJERDA, dat, met gemeen overleg van den Heer SCHOOLOPZIJNER van het Vierde Distrikt in deze Provincie, is bepaald, dat het VERGELIJKEND EXAMEN geen plaats zal hebben op den 20 Maart 1835, zoo als in de Groninger Courant van den 27 Februarij is aangekondigd, maar op WOENSDAG, DEN EERSTEN APRIL 1835, des voormiddags te negen uren, in de SCHOOL te Opwierda.

APPINGEDAM den 11 Maart 1835.  
De Burgemeester voornoemd:  
S. REIJNDERS.

Ieder, die een vordering heeft ten laste van, of iets verschuldigd is aan nu wijlen AREND JACOBS SMEDINGA, in leven Landbouwer, gewoond hebbende en overleden te Kantens, wordt verzocht, daarvan, uiterlijk met 8 dagen, franco opgave te doen te Onderdendam, ten Kantore van den Notaris Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Al degenen, welke iets, uit welken hoofde ook, te vorderen hebben van — of schuldig zijn aan JOHANNES VAN DIJKEN en zijne overledene Ehevrouw JANNA ROELFS MOLEMA, worden verzocht, binnen veertien dagen na heden, daarvan schriftelijke opgave of betaling te doen aan  
Mr. H. VAN GIFFEN,  
Procureur.

GRONINGEN  
den 15 Maart 1835.

Door de Gecommitteerde, Kapitein BOWAMA AARDENBURG, woonachtig te Groningen, sinds langen tijd in eenen staat van bewusteloosheid verkeerend, zoo wordt een ieder gewaarschuwd, om geen KREDIET of GEDELIIK VOORSCHOT op zijnen Naam te verleenen, zonder speciaal last of toestemming van den ondergeteekende, daar er anders GEENE betaling zal geschieden.

GRONINGEN  
den 16 Maart 1835.  
De provisionele Administrateur,  
B. P. VAN ALDERWERELT,  
Kapitein der Infanterie.

Mr. J. J. CREMERS zal, op Vrijdag, den 20 Maart 1835, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein EERHOFF, aan de Groote Markt, te Groningen, in het openbaar, aan den meestbiedende in Koop aanbieden:

Eene wel doortimmerde BEHUIZING, staande te Groningen, in de Geestelijke Maagdenstraat, get. lett. K no. 124, toebehoorende aan de Erven CORBACH, Over dezelfde kunnen f 550 — 00 blijven uitstaan, naar 5 pCt. — Te aanvaarden den 1 Mei 1835. Te bezien den dag vóór en op den van Verkoop, des namiddags van 2 tot 4 uren. De Voorwaarden, enz. zullen op de gewone plaats en tijd ten lezing liggen.

Mr. J. J. CREMERS,  
Advocaat en Notaris.

Mr. E. VAN EERDE, Notaris te Groningen, is voornemens, op VRIJDAG, den 20 Maart 1835 (in plaats van op Woensdag, den 18den, zoo als bevestigd is gemonceerd), des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein G. T. TIESSEN, in de Nieuwe Ebbingestraat, te Groningen, publiek, voor den tijd van drie of vier jaren, te verhuren, om te Weiden en te Hooijen: Ongeveer 45 Bunders LAND, in twee Stakken, gelegen aan den Korreweg, bij Groningen, behoorende aan Majufvrouw de Wed. EDELINCK.

Mr. E. VAN EERDE.

Ms. E. VAN EERDE, Advokaat en Notaris, residierende te Groningen, gedenkt, op Dinsdag, den 31 Maart 1835, des avonds te 7 uren, ten Huize van Majufvrouw de Wed. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt, te Groningen, publiek te verkoopen:

I. Eene van ouds gecommitteerde, aanzienlijke KOOPMANS BEHUIZING, DE KAAK genaamd, met KEDDER en BOVENWONING, welke afzonderlijk verhuurd wordt, en een ruim PAKHUIS, staande en gelegen Noordzijde aan de Groote Markt, te Groningen, op vrij eigen grond, get. L no. 15 V, rood A no. 5.

II. Een ruim PAKHUIS, en STALLING, staande en gelegen in het Straatje de Groninger, get. K no. 127, rood A no. 35.

Alles in eigendom door den Koopman W. H. SCHUIJTEMA en Majufvrouw wordende bezeten.

Over gemelde Goederen kan  $\frac{1}{3}$  van den Koopschat naar 5 pCt. blijven uitstaan.

Om op den 1 Julij of op den 1 November 1835, ten keuze van de Koopers, te aanvaarden.

Gemelde Goederen kunnen op den dag van Verkoop, des morgens van 10 tot 12 des namiddags van 2 tot 4 uren, bezigtigd worden, en de Veil-Condities, die bevestigd zijn, de Eigendomsbewijzen liggen op de gewone plaatsen ten lezing.

Mr. E. VAN EERDE,  
Advokaat en Notaris.

Mr. M. HERMAN TRIP, openbaar, Notaris ter residentie van Groningen, is voornemens, op Dondervandag, den 26 Maart 1835, des avonds te 7 uren, ten Huize van Majufvrouw de Wed. J. S. BONTEKOE, in de Onse, aan de Groote Markt, te Groningen, publiek te koop te presenteren:

I. Eene wel doortimmerde HEEREN BEHUIZING, gemerkt L no. 120, met eenen TUIN er achter, staande en gelegen op eigen grond, aan den Sigel, te Groningen, in eenen mandeeligen Gang ter zijden, wordende door den Heer Med. Dr. M. J. KEISER en Mevrouw in huur bewoond.

II. Eene wel doortimmerde BEHUIZING, gemerkt letter X no. 153 V, met eenen TUIN er achter, staande en gelegen op eigen grond, aan de Noordzijde van de Zuiderside, te Groningen, wordende door de Wed. van den Muiske C. TEUSSEN bewoond.

III. Eene WOONKAMER, gemerkt letter X no. 153 V, naast even gemelde BEHUIZING staande.

IV. Een HUISJE, gemerkt letter Q no. 272 V, staande Zuidzijde aan het Diap, bij den Heerpoetenboog, te Groningen, toebehoorende aan WILLEM BEHNINK.

Voormelde Goederen zullen op den 1 Mei aanstaande worden aanvaard en kunnen, wat betreft het late Perceel, op den dag van Verkoop, van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren, en de andere Perceelen des dags bevorens en op den dag van Verkoop, des namiddags van 2 tot 5 uren, worden bezigtigd, en de Condities van den Verkoop zullen, drie dagen bevorens, ten Huize van Verkoop en met de Bewijzen van Eigendom, ten Kantore van voornoemden Notaris ten lezing liggen.

Mr. H. TRIP, Notaris en Procureur.

WATERMOLEN.  
De daarbij geïnteresseerde LANDGEBRUIKERS, Westwaarts in de Beerta, gedenken, op Vrijdag, den 27 Maart 1835, des namiddags te 4 uren, ten Huize van de Weduwe HEERO SEBES HEERES, Kasteleins in de Beerta, aan te besteden:

Het BOUWEN van eenen NIEUWEN ACHTKANTEN WATERMOLEN, van 20 Ellen Vlugt, Westwaarts in de Beerta, met de LEVERANTIE van ALLE daartoe vereischt wordende MATERIALEN.

Het Bestek en de Condities zullen van heden af ter lezing voorliggen ten Huize van de Weduwe HEERES voornoemd.

Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te Onderdendam, zal, op Maandag, den 30 Maart 1835, des avonds te 6 uren, ten huize van den Kastelein J. J. JACOBS WEG, te Bedum, bij Strijkgeld presenteren te Verkoopen:

Eene wel doortimmerde ruime BEHUIZING, no. 80, met de HEEMSTEDS, zijnde vrij en eigen grond, staande en gelegen te Bedum, waarin sinds 25 jaren met het beste succes de AFFAIRE IN STEENGOED is uitgeoefend; nagelaten door wijlen MARTIE GOSSAIRE VISSER, Wed. wijlen PIETER FRANKSEN DE VRIES, overleden aldaar.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Op DONDERDAG, den 19 Maart 1835, zal, voor het NIEUWE BOELHUIS in de Zwanenstraat, worden verkocht, een wel geconserveerde INBOEDSEL, bestaande in afgerande HUISHOUDELIJK GOED, BEDDEGOED, KLEEDEREN, eene partij DROOG SPEK en veel meer andere MEUBELN en GOEDEREN. Te bezien daags bevorens des namiddags van 2 tot 5 uren.

Op VRIJDAG, den 20 Maart 1835, des voormiddags te 11 uren, zal, door de Firma BOS & COMP., op de Groote Markt, worden verkocht: eene groote HOUTEN TENT met TAFEL en BANKEN, voorheen gebruikt tot het houden van Verkoopingen en als zodanig expresselijk daartoe ingerigt; voorts een ZONNEWIJZER met ZERKEN, PEDESTAL, IJZEREN VELDLEDEKANTJE, KINDERWAGEN, eene partij HOUTWERK en veel meer andere GOEDEREN.

UIT DE HAND TE KOOP,  
op aannemelijke voorwaarden: Een HOF, op vrij eigen grond, gelegen voor eene der Stads Poorten, met onderscheidene vruchtdragende Boomen. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

Tegen Mei TE HUUR:  
Een ruim KOETSHUIS en eene STALLING voor 7 Paarden (ook geschikt voor een PAKHUIS of eene andere BERGPLAATS van GOEDEREN), benevens eene WOONKAMER, staande en gelegen achter de Behuizing van Prof. NIENHUIS en uitkomende aan het Nieuwe Kerkhof. Te bevragen bij den Eigenaar.

Tegen Mei TE HUUR:  
Een HUIS met een TUINTJE er achter, staande op Munnekeholm. Te bevragen bij den Bewoner

J. VAN DIJKEN.

Bij TOEVAL TE HUUR,  
om op den 1 Mei 1835 te aanvaarden: eene ruime BEHUIZING, in de Steen-tilstraat, zijnde eene KOEKEBAKKERIJ, met de WINKEL en GEREEDSCHAPPEN. Te bevragen bij G. J. DEELMAN.

F. R. SCHATTEBERG  
maakt door deze aan zijne Begunstigers bekend, dat hij ontvangen heeft en ruim gesorteerd is van nieuwerwetsche OMSLAGDOEKEN, in onderscheidene soorten en grootte, alsmede ZWARTE en GEKLEURDE ZIJDEN STOFFEN, in welke Artikelen hij zich bijzonder aanbeveelt.  
GRONINGEN den 16 Maart 1835.

B. TILNIUS,  
te Stadlohn, rekommandeert zich tot het leveren van alle soorten van nieuwerwetsch geslepen moderne KAGCHELS, waaronder zijn Circuler- en Gegal- naar den laatste smaak, met Glazen Deurtjes, waardoor het branden van het vuur te zien is; alsmede afgerande soorten van bijzonder nuttige en fraaie IJZEREN HOOFDMACHINES van 3 tot 23 gaten, met al derzelver toebehoren, waarin ook zijn van 1 tot 4 Brand-Ovens, een Waterkroket, ter grootte van 2 tot 4 emmers, wordende met een klein afgetapt en met ordinar hout, turf- of kolenvuur gestookt; ook hebben zij het bijzonder nut, dat in Kamers, alwaar het rookt, de rook niet den minsten hinder meer veroorzaakt, waarvoor gegarandeerd wordt. Verder leveren zij alle soorten van gepolijste, NIJZELSWAAR Apothek, WATERPIJPFEN van 2 palmen 3 duimen tot 2 ellen 8 palmen lang en van 3 tot 62 duimen wijde. Hij verzoekt degenen, welken hem goederen Goederen genegen zijn, hun adres of hunne brieven te willen bezorgen, Dinsdag en Woensdag, den 17 en 18 dezer, te Groningen, bij VAN DER LAAN, dan de Groote Markt; den 19 te Appingedam, bij JOOSTEN, en den 20 te Assen, bij DONKER; zullende bovengemelde zich aldaar met de modellen, die in het Klein zijn, bij Mun. Ed. verzoegen.

NE. Bij G. A. BAKKER, te Sappemeer, staat, om te Dekken: Een goedgekeurde LICHTBRUINE DEKHEUGST van oprigt. Inlandsch Ras.

Bij den Vleeschhouwer JAN DE VRIES, in de Nieuwe Rottingestraat, is op heden gegalgt: eene, pink-vette JONGE KOE.

PRIJZEN DER GRANEN TE AMSTERDAM.

Vrijdag, den 18 Maart. Taarw gaat aan gebruikers wel af: f 131 1/2 knappe f 205, f 205, f 168, f 124 1/2 Anclamm, f 150, bij partij, f 125 f 145, bij partij, f 124 1/2 n. Vriess, f 140, f 125 1/2 ditte Smet f 135, f 128 1/2 gereb. Peols, f 175, f 123 1/2 o. geringe roode Koningsb. f 138, f 120 1/2 een doen: f 120 1/2 Conings f 168, bij partij, f 120 1/2 Rijn f 140, bij partij, f 124 1/2 n. Gelders, f 140. — GERST in een doen: f 112 1/2 p. Hohn: f 115, f 114 1/2 Deenar f 100, f 108 1/2 Pommer f 102. — Haver als voren: f 94 1/2 f 95, f 75 1/2 dikke f 76, f 83 1/2 ditte f 86. — BOKKWERF prijslopende: f 122 1/2 Oostv. f 115. — Gron. PAARDENBOONEN f 150.

KOOLZAAD in een doen: Gron. 75, 79 en 80 1/2, op 9 vat. in Oct. 71 1/2. LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE was heden iets slaauwer, per 6 w. f 50, Vliegeng f 50, Mei f 49 1/2, a f 49, Sept. f 44 a f 43 1/2, Oct. f 43 1/2 a f 43 1/2. LIJNOLIE per 6 w. f 42 1/2, Vliegeng f 41 1/2. — HENNEPOLIE f 47 1/2.

PRIJZEN DER EFFAKTEN op de Beurs te AMSTERDAM den 18 Maart.

Nederl. Werk. Sch. 2 1/2 pCt. 55 1/2	56	R. Obl. Hopen 1840 f 100 1/2
Nieuwe dito . . . 5 1/2	101 1/2	ditte 1845 en 1850 . . . 100 1/2
Uitgestelde dito . . . 5 1/2	101 1/2	ditte 1855 en 1860 . . . 100 1/2
Koninkj. wisselb. 100 1/2	100 1/2	ditte 1865 en 1870 . . . 100 1/2
Amst. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	ditte 1875 en 1880 . . . 100 1/2
ditto dito 3 1/2 - 80		
Schatkistbiljetten . . . 4		
Oorlogslaan . . . 5	100 1/2	
Leening 1831 . . . 6		
Handel-wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Fr. Ins. op 1/2 pCt. 3		
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Dito dito 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Pruss. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Certificat. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Engelsch wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	100 1/2	
Sp. wisselb. 1/2 pCt. 100 1/2	10	